

Sekcja Historii Farmacji Oddziału Bydgoskiego
Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego
Muzeum Okręgowe im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy
Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy
Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu
Fundacja Naukowa „Bydgoska Szkoła Historii Nauk Medycznych”

Bydgoszcz | 14–15 ♦ 10 ♦ 2021

II Ogólnopolskie seminarium z historii farmacji

Narkotyki

Narkotyki są znane człowiekowi prawdopodobnie od zarania dziejów. Były używane podczas szamańskich rytuałów oraz w celach rekreacyjnych. Stanowiły ważny element arsenału środków leczniczych – zarówno lecznictwa ludowego, jak i medycyny naukowej. Odkrycia na polu alkaloidów, wynalezienie strzykawki, a następnie postęp w dziedzinie syntezy chemicznej, które nastąpiły w XIX w., pozwoliły na intensyfikację działania narkotyków i zwiększyły ich dostępność. Odegrały one wówczas istotną rolę w rodzącej się anestezjologii. Korzystano z ich dobrodziejstw, nie dostrzegając często zagrożeń. Kokaina wyizolowana w 1859 r. z południowoamerykańskich liści koki wchodziła w skład wielu środków dostępnych bez recepty o szerokim spektrum działania. Zawierała ją między innymi Coca Cola. Stymulujące właściwości kokainy powodowały, że zalecano ją jako skuteczny lek na problemy z alkoholem oraz jako remedium na uzależnienie od działającej sedatywnie morfiny wyizolowanej z opium w 1804 r. – głównego składnika popularnego wówczas laudanum. Popyt na uzależniające narkotyki oraz globalizacja handlu spowodowały, że odegrały one ważną rolę w gospodarce i polityce (XIX-wieczne wojny opiumowe, uprawa maku we współczesnym Afganistanie). Zawierający metamfetaminę Pervitin był środkiem wydawanym niemieckim żołnierzom podczas II wojny światowej. Od narkotyków uzależniony był kanclerz III Rzeszy, Adolf Hitler. Próby poddania uzależniających substancji psychoaktywnych państwowej kontroli, zapoczątkowane w skali globalnej międzynarodową konwencją opiumową (1912 r.), i związane z nimi medykalizacja oraz penalizacja narkotyków spowodowały, że stały się one „zakazanym owocem” kontestatorów, przedstawicieli subkultur i motorem rozwoju istniejących obecnie mafii narkotykowych. Mimo zakazu i surowych konsekwencji nabycie nielegalnych narkotyków nie stanowi dziś problemu. Sukces restrykcji jest zatem co najmniej dyskusyjny. W przypadku niektórych

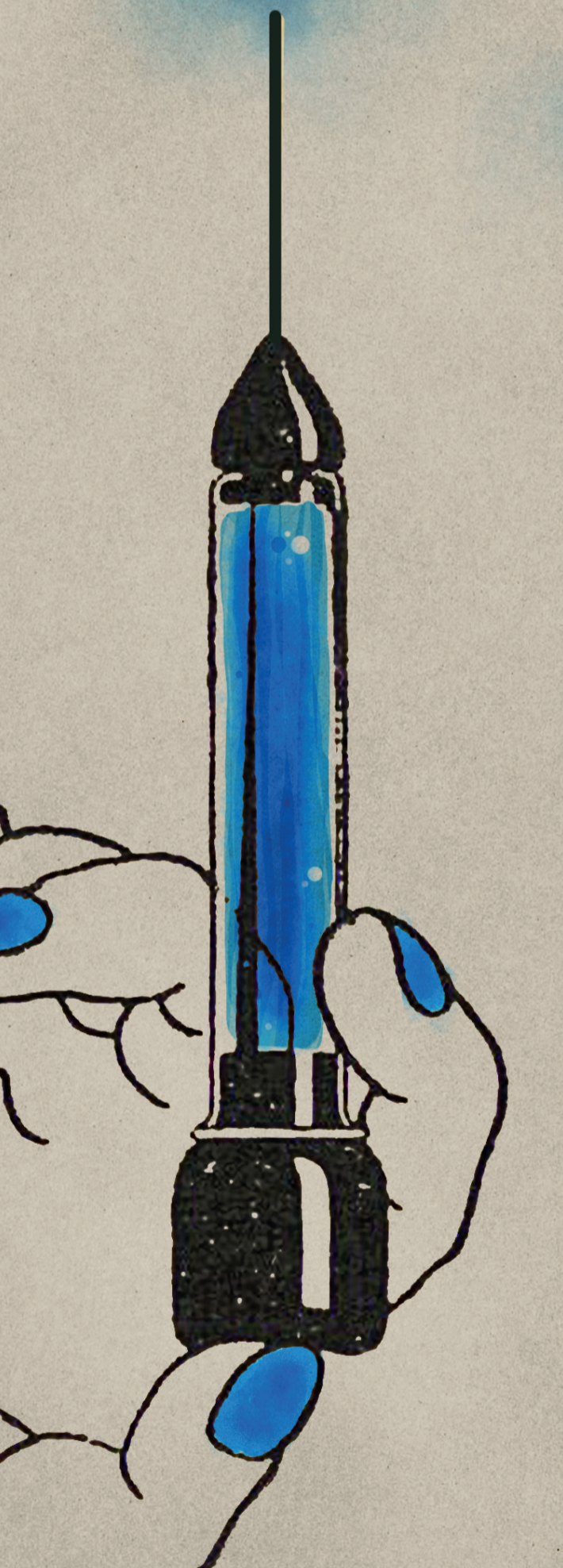
państw doprowadziło to do legalizacji posiadania i stosowania „miękkich” narkotyków. Popularność uzależniających substancji psychoaktywnych znajduje nieprzerwanie odzwierciedlenie w sztuce i literaturze, tworzonej niekiedy pod ich wpływem. Są one bowiem integralnym elementem kultur i popkultury.

Obszerny i wielopłaszczyznowy temat narkotyków pozostaje zagadnieniem niewyczerpanym przez naukę. Jego złożoność wymaga przy tym interdyscyplinarnego podejścia. Celem seminarium jest więc próba przedstawienia aktualnych badań prowadzonych w następujących obszarach:

- Narkotyki w etnofarmacji (lecznictwie ludowym)
- Narkotyki a szamańskie techniki ekstazy
- Ewolucja postaci i sposobów zażywania narkotyków
- Zmiany metod pozyskiwania i wytwarzania narkotyków
- Narkotyki w dawnym dyskursie medycznym
- Narkotyki a współczesna medycyna i farmacja
- Rola narkotyków w gospodarce, polityce i życiu społecznym
- Narkotyki a odkrycia geograficzne
- Narkotyki w dyskursie prawnym
- Narkotyki w sztuce i literaturze
- Narkotyki – kultura – popkultura.

Jesteśmy też otwarci na referaty wykraczające poza sugerowane ramy związane z tematem seminarium. Nie ograniczamy również zasięgu geograficznego ani zakresu chronologicznego podejmowanych zagadnień.

Do udziału w seminarium zapraszamy wszystkich badaczy zainteresowanych jego tematyką, w szczególności: historyków różnych specjalności – farmacji (etnofarmacji), medycyny (etnomedycyny), gospodarki, techniki, kultury i sztuki oraz antropologów, etnologów, filologów itp.

informacje

Czas na wygłoszenie referatu będzie wynosił 20 minut.

Prosimy o wysyłanie zgłoszeń nie później niż do **13 września 2021 r.** na adres: sem.historii.farmacji@wp.pl. Abstrakt powinien zawierać od 1000 do 1500 znaków ze spacjami.

Opłata konferencyjna wynosi 400 zł dla pracowników naukowych, 350 zł dla uczestników studiów doktoranckich oraz 200 zł dla studentów i obejmuje materiały konferencyjne, przerwy kawowe oraz **opublikowanie wygłoszonego referatu w recenzowanej pracy zbiorowej – II tomie serii wydawniczej pt. *Studia nad dziejami farmacji* (20 punktów MNiSW)**. Zaznaczamy, że do druku będą skierowane tylko te prace, które uzyskają pozytywną opinię recenzentów i redaktorów.

Koszty noclegu oraz wyżywienia pozostają we własnym zakresie uczestników. Organizatorzy seminarium mogą pomóc w znalezieniu zakwaterowania.

W przypadku wystąpienia problemu pandemii, powodzi lub trzęsienia ziemi konferencja odbędzie się w trybie online.

Wszelkie pytania prosimy kierować na adres mailowy sem.historii.farmacji@wp.pl.

Dalsze informacje zostaną przekazane w komunikacie nr 2.

Bydgoszcz | 14–15 ♦ 10 ♦ 2021

II Ogólnopolskie seminarium z historii farmacji Narkotyki

Zgłoszenie
uczestnictwa
w konferencji
formularz
zgłoszeniowy

Imię i nazwisko:	
Instytucja (zakład, instytut, wydział, uczelnia):	
Adres miejsca pracy:	
Adres do korespondencji:	
Telefon:	E-mail:
Tytuł wystąpienia:	
Abstrakt wystąpienia (do 1500 znaków):	

PARTNER

ORGANIZATORZY

